

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра публічного управління та адміністрування

УЗГОДЖЕНО

Директор ННІНО

Артем СЛЮНЯЄВ

«06» 12 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«09» 12 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	135/4,5	34	34	–	67	ДЗ 2с.	-	Диф. залік 2с.
Заочна	2, 3	135/3,5	8	6	–	121	КР 3 с.	-	Диф. залік 3 с.

Індекс: НБ – 11 - 281/21-2.1./0

НБ – 11 - 281з/21-2.1./0

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05-(114)-01-2021
			стор.2 з 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», навчальних та робочих навчальних планів НБ- 11 - 281 /21, РБ - 11 - 281 / 22 та НБ- 11 - 281 з / 21, РБ - 11 - 281 з /22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
 доцент _____

/ Ірина ЧІБІСОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» – кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 1 від « 25 » 08 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____

/Тетяна ГОГОЛЬ /

Завідувач кафедри _____

/ Лариса МЕЛЬНИЧУК /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти, протокол № 1 від « 07 » 09 2022 р.

Голова НМРР _____

/Наталія ГРУЩИНСЬКА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає досягнути навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна...	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	5
2.3. Тематичний план.....	7
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	8
2.5. Перелік питань для підготовки підсумкової контрольної роботи.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	10

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце: дисципліна «Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі публічного управління та адміністрування і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою навчальної дисципліни є необхідність формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок у використанні методів аналізу статистичних даних для проведення прикладних досліджень фінансових процесів за допомогою статистичних методів і моделей; здійснення комплексних статистичних досліджень.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення прийомів і способів наукового аналізу масових явищ в економіці;
- вивчення статистичних методів обробки результатів наукових досліджень;
- вивчення найважливіших методів узагальнення та аналізу економічної інформації;
- вивчення методів кількісного фінансового аналізу.
- вміння використовувати на практиці весь універсальний інструментарій, який допомагає зробити правильні аналітичні висновки.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

(ПРН 1) Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства

(ПРН 11) Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

(ПРН 13) Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

(ПРН 15) Уміти застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

(ЗК 1) Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

(ФК 2) Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

(ФК 4) Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

(ФК 6) Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

(ФК 7) Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

(ФК 8) Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів» базується на знаннях дисципліни «Економічна теорія» та є основою для дисциплін «Фінанси, гроші та кредит», «Публічні фінанси». Крім того, отримані знання можуть бути використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності, пов'язаної з публічним управлінням.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Економіко-статистичні методи аналізу», та навчального модуля № 2 «Методи кількісного фінансового аналізу», які є логічною завершеною, самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Економіко-статистичні методи аналізу» .

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати:

- основні категорії статистичного аналізу;
- зведення і групування статистичних даних;
- абсолютні, відносні і середні величини;
- статистичні графіки;
- економічні індекси.
- статистичні спостереження в економіці;

вміти:

- збирати, відбирати і використовувати необхідні дані і ефективно застосовувати статистичні методи для їх аналізу в публічному управлінні та адмініструванні;
- використовувати в практичних прикладних задачах методи збору, обробки, систематизації та узагальнення масової інформації про стан і розвиток процесів і явищ;
- використовувати статистичні методи обробки та аналізу результатів досліджень.

Тема 1. Статистичні спостереження в економіці

Зміст. Сутність статистичного спостереження, його форми, види і способи. Класифікація статичних спостережень. Програмно-методологічні й організаційні питання статистичних спостережень. Програма статистичного спостереження. Логічний і арифметичний контроль.

Тема 2. Зведення і групування статистичних даних

Зміст. Класифікація зведень і групувань. Організація статистичного групування. Вторинне групування. Статичні таблиці та їх види.

Тема 3. Абсолютні і відносні величини. Середні величини.

Зміст. Поняття про узагальнюючі показники. Абсолютні величини та одиниці їх вимірювання. Відносні величини. Види відносних величин. Суть і умови використання середніх величин в економіці. Обчислення середньої арифметичної. Логічна формула середньої. Структурні середні: мода і медіана.

Тема 4. Статистичні графіки. Економічні індекси

Зміст. Основні елементи статистичного графіка. Класифікація графіків. Побудова діаграм. Суть індексів та їх роль в економіко-статистичному аналізі. Побудова індивідуальних і зведених індексів. Обчислення основних економічних індексів. середньозважені індекси. індекси середнього рівня. Застосування індексного методу при вимірюванні інфляції.

Тема 5. Ряди динаміки та їх роль в економіці

Зміст. Види рядів динаміки. Зіставлюваність показників у рядах динаміки. Основні показники аналізу рядів динаміки. Обчислення середніх значень показників аналізу. Методи виявлення загальної тенденції розвитку явищ.

Модуль 2. «Методи кількісного фінансового аналізу»

Інтегровані вимоги модуля №2:

знати:

- категорії та об'єкти кількісного фінансового аналізу;
- дисконтування за простими відсотковими ставками;

вміти:

- робити розрахунки з простими відсотковими ставками;
- робити розрахунки із складними відсотковими ставками;
- обчислення доходів від цінних паперів.

Тема 1. Категорії та об'єкти кількісного фінансового аналізу

Зміст. Основні категорії фінансового аналізу. Відсоток. Відсоткова ставка.

Тема 2. Розрахунки з простими відсотковими ставками

Зміст. Види відсотків та відсоткових ставок. Нарощена сума з простими відсотками. Застосування простих відсотків у споживчому кредиті. Змінювана проста ставка відсотків.

Тема 3. Дисконтування за простими відсотковими ставками

Зміст. Вартість грошей і час. Суть дисконтування та дисконту. Види дисконтування. Облік векселів. Нарощення за обліковою ставкою.

Тема 4. Еквівалентність відсоткових ставок і платежів.

Зміст. Поняття еквівалентності відсоткових ставок. Середні відсоткові ставки. Зміна умов контрактів. Консолідація платежів, векселів.

Тема 5. Обчислення доходів від цінних паперів

Зміст. Ринок цінних паперів. Класифікація акцій. Джерела прибутку від акцій. Визначення курсу акцій. Види облігацій. Джерела прибутку від облігацій. Види векселів та прибуток від них.

2.2. Тематичний план.

-	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 « Економіко-статистичні методи аналізу »									
1.1.	Статистичні спостереження в економіці	2 семестр				2 семестр			
		10	2	2	6	13	2	2	9
1.2.	Зведення і групування статистичних даних	10	2	2	6	12	2	-	10
1.3.	Абсолютні і відносні величини. Середні величини.	14	2 2	2 2	6	12	2	-	10
1.4.	Статистичні графіки. Економічні індекси.	12	2 2	2	6	11	-	2	9
1.5.	Ряди динаміки та їх роль в економіці	16	2 2	2 2	8	12	2	-	10
1.6.	Модульна контрольна робота №1	1	-	1	-				
	Усього за модулем №1	63	16	15	32	60	8	4	48
Модуль №2 « Методи кількісного фінансового аналізу »									
2.1	Категорії та об'єкти кількісного фінансового аналізу	15	2 2	2 2	7	3 семестр			
						15	-	2	13

2.2.	Розрахунки з простими відсотковими ставками	15	2	2	5	13	-	-	13
2.3.	Дисконтування за простими відсотковими ставками	15	2	2	5	14	-	-	13
2.4.	Еквівалентність відсоткових ставок і платежів.	15	2	2	5	13	-	-	13
2.5.	Обчислення доходів від цінних паперів	11	2	2	5	13	-	-	13
1.7.	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)/Домашнє завдання	8	-	-	8	8	-	-	8
1.19	Модульна контрольна робота №2	1	-	1	-	-	-	-	-
Усього за модулем №2		72	18	19	35	75	-	2	73
Усього за навчальною дисципліною		135	34	34	67	119	12	4	103

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Домашнє завдання, контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни, систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доводиться до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- лекції з використанням мультимедійних презентацій;
- робота в групах;
- розв'язування ситуаційних завдань, кейсів.

Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології як: семінар-дискусія, рольова гра тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Коваленко І. І., Приходько С. Б., Латанська Л. О. Сучасні методи статистичного аналізу даних: [навч. посіб.]. Миколаїв : НУК, 2011. 189 с.

3.2.2. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку: монографія. Київ : Формат, 2008. 288 с.

3.2.3. Лапішко М.Л. Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів (підручник для підготовки молодших спеціалістів.). Л.: "Світ", 1995-18,2 д.а.

3.2.4. Лапішко МЛ. Роль та методи кількісного фінансового аналізу в діяльності підприємств. Соціально-економічні проблеми управління регіоном в умовах ринкової трансформації економіки. Л.: ЕРД НАН України, 1995. 0,8 д.а.

3.2.5. Лапішко М.Л., Смовженко Т.С., Левченко В.М Інфляція. Застосування екокоміко-статистичних та фінансово-економічних розрахунків в період росту інфляції. К.: Укр ЯТІ, 1994. 0,8 да.

3.2.6. Смовженко Т.С., Лапішко М.Л., Коцовська Р.Р. Розрахунки прибутків від вскелів.-К.: Укр НТІ, 1994. 0,8 д.а.

3.2.7. Смовженко Т.С. Лапішко МЛ., Турка Р.Ф. Розрахунки доходів від акцій та облігацій. К.: Укр НТІ, 1994. 2,4 да.

3.2.7. Статистичний аналіз даних вимірювань : навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за напрямом підгот. "Метрологія та інформаційно-вимірювальні технології" / В. С. Єременко [та ін.] ; Нац. авіац. ун-т. Київ : Освіта Україна, 2013. 319 с.

3.2.7. Статистичні методи обробки та аналізу економічних даних: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Ю. В. Кулешков [та ін.] ; ред. Ю. В. Кулешков. Кіровоград : КДТУ, 2003. 137 с.

3.2.7. Цал-Цалко Ю. С. Статистичний аналіз фінансової звітності: теорія, практика та інтерпретація / Державний комітет статистики України, Державна академія статистики, обліку та аудиту, Житомирський держ. технологічний ун-т. Житомир : ЖДТУ, 2004. 505 с.

Допоміжна література

3.2.8. Економічний аналіз: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит". За ред. Ф. Ф. Бутинця. Житомир: ПП "Рута", 2003. 680 с.

3.2.9. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

3.2.10. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>

3.2.11. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. К.: Знання Прес, 2007. 654 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті:

3.3.1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал URL: <http://www.rada.gov.ua>

3.3.2. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій : URL: <http://www.ier.com.ua/>

3.3.3. Науково-технічна бібліотека Національного авіаційного університету URL: <http://www.lib.nau.edu.ua>

3.3.4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3.3.5. Фінансовий портал. Банківські новини. Статистика банківського сектору України URL: <http://minfin.com.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачами вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	2 семестр	3 семестр
	Модуль №1, 2	
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (16 × 15)	15	-
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	40(сумар)
Домашнє завдання/Контроль домашнього завдання	30	30
Модульна контрольна робота/Підсумкова семестрова робота	20	30
Усього за модулями №1, 2	35 та 65	-
Диференційований залік	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих за окремі види виконаної навчальної роботи, становить модульну рейтингову оцінку.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка дорівнює модульній рейтинговій оцінці.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	09.12.22	Фігурко Мелані	<i>[Signature]</i>	-

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				